

شماره چاپ: ۱۶۶۳

شماره ثبت: ۶۴۴

شماره چاپ: ۱۷۵۰

شماره ثبت: ۶۸۵

دوره هفتم - سال سوم

تاریخ چاپ: ۱۳۸۵/۱۱/۲۱

دوره هفتم - سال سوم

تاریخ چاپ: ۱۳۸۶/۳/۱

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لوايح توسعه حمل و نقل عمومي درون شهري و
مدیریت مصرف سوخت و مدیریت مصرف سوخت
در بخش حمل و نقل عمومی برون شهری»
(گزارش دوم)

کد موضوعی: ۲۰۰

شماره مسلسل: ۸۲۰۹-۲

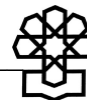
خرداد ماه ۱۳۸۶

دفتر: مطالعات زیربنایی

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	مقدمه
۱.....	متن پیشنهادی
۵.....	لیست افراد حاضر در جلسه کارشناسی

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لوايح توسعه حمل و نقل عمومي درون شهري و مديريت مصرف سوخت و مديريت

مصرف سوخت در بخش حمل و نقل عمومي برون شهري»

(گزارش دوم)

مقدمه

در پی تصمیم کمیسیون عمران و موافقت نماینده ویژه ریاست جمهوری در ستاد تبصره ۱۲، مبنی بر ادغام دو لایحه «توسعه حمل و نقل عمومی درون شهری و مدیریت مصرف سوخت با شماره ثبت ۶۴۴» و «مدیریت مصرف سوخت در بخش حمل و نقل عمومی برون شهری با شماره ثبت ۶۸۵» و تدوین یک طرح از دو لایحه مذکور، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی مأموریت یافت با تشکیل کار گروهی متشکل از تمام طرف‌های درگیر در اجرای لایحه‌های مذکور، در کوتاه‌ترین زمان ممکن، متن پیشنهادی طرح را تهیه و تقدیم کمیسیون نماید.

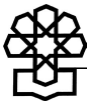
براساس تصمیم فوق، جلسه‌ای از ساعت ۱۴ الی ۱۹/۳۰ روز چهارشنبه ۸۶/۳/۲۳ با حضور نمایندگان دستگاه‌های اجرایی مرتبط با اجرای طرح‌ها و پروژه‌هایی که اهداف لوايح فوق را تأمین نماید، تشکیل شد (لیست دعوت شدگان و حاضرین در جلسه پیوست است).

پس از استماع نقطه نظرات نمایندگان دستگاه‌های اجرایی و مرکز پژوهش‌ها پیرامون هر یک بندها و یا اجزاء لوايح، متن زیر تهیه شد که جهت تصمیم‌گیری از سوی کمیسیون عمران ارائه می‌شود.

متن پیشنهادی

ماده واحده: دولت مکلف است در جهت توسعه حمل و نقل درون شهری و برون شهری کشور و مدیریت مصرف سوخت این بخش اقدامات زیر را بعمل آورد.

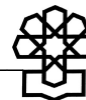
الف) اصلاح و توسعه شبکه حمل و نقل عمومی ریلی و غیرریلی، بهینه‌سازی و کاهش مصرف سوخت در بخش حمل و نقل، دوگانه‌سوز و پایه گازسوز نمودن خودروهای سبک و سنگین (مسافربر و باربر) با اولویت وسائط نقلیه پرمصرف و عمومی بنزین‌سوز، نظارت بر ساماندهی و هماهنگی مدیریت حمل و نقل بار و مسافر، بهسازی و نوسازی خودروهای فرسوده مسافربری و

باربری (سبک و سنگین)، بهسازی و نوسازی و تکمیل وسائط ناقله شبکه ریلی، افزایش سرعت در شبکه ریلی کشور، حمل کالا از مبدأ تا محل مورد نظر متقاضی در شبکه حمل و نقل ریلی و با استفاده از حمل و نقل جاده‌ای به عنوان مکمل شبکه ریلی، گسترش خدمات دولت الکترونیک در جهت بهبود عبور و مرور و کاهش تقاضای سفر، توسعه جایگاه‌های عرضه گاز طبیعی، اجرای سهمیه‌بندی بنزین براساس مصوبه مجلس شورای اسلامی، خروج عرضه بنزین و گازوئیل از سبد حمایتی از ابتدای سال ۱۳۹۱، اجرای توزیع گازوئیل در بخش حمل و نقل با استفاده از قابلیت‌های کارت هوشمند سوخت در جهت کنترل مصرف آن در این بخش (وسائط محرکه بخش کشاورزی نیز شامل این حکم می‌شود)، استاندارد سازی تولید خودروی سبک و سنگین و موتورسیکلت در مصرف سوخت و کاهش آلاینده‌ها، کاهش مصرف بنزین و گازوئیل در کشور بگونه‌ای که علاوه بر حذف کامل واردات امکان صادرات تولید داخل نیز فراهم شود (با توجه به برنامه اصلاح و توسعه پالایشگاه‌ها).

ب) به دولت اجازه داده می‌شود برای اجرای احکام بند «الف» این قانون اقدامات زیر را به عمل آورد:

۱. اعطای کمک‌های بلاعوض یارانه‌ای به بخش‌های غیردولتی مرتبط با اهداف این قانون؛
۲. تخفیف در حقوق ورودی و سود بازرگانی واردات خودروهای کم مصرف و همچنین خودروهای گازسوز، برقی و هیبریدی سبک و سنگین و قطعات و تجهیزات مربوطه و همچنین ماشین آلات، تجهیزات، تأسیسات و قطعات مورد نیاز شبکه و ناوگان ریلی (شهری و برون‌شهری) کشور؛
۳. اعطای تسهیلات بانکی و پرداخت بخشی از سود تسهیلات بانکی به بخش‌های مرتبط با اهداف این قانون؛
۴. انجام هماهنگی لازم جهت تغییر کاربری اراضی مورد نیاز جهت احداث جایگاه‌های عرضه گاز طبیعی (توسط) با مراجع قانونی ذیربط و واگذاری آن‌ها به بهای عادلانه پس از تملک و پرداخت بهای عادلانه آن‌ها به صاحبان املاک توسط واحدهای دولتی؛
۵. تعیین و اخذ عوارض متناسب با مازاد مصرف سوخت آلاینده‌ها به صورت پلکانی از خودروهای وارداتی و تولید داخل در زمان شماره‌گذاری خودرو؛
۶. وضع و اخذ عوارض بر مبنای میزان مصرف و آلاینده‌ها و نوع سوخت از خودروهای تولید داخل و وارداتی؛

۷. وجوه حاصل از محل جزءهای ۵ و ۶ بند «ب» این قانون برای انجام تکالیف این قانون، به ویژه اصلاح ساختار و توسعه سامانه‌های حمل و نقل عمومی شهری و همچنین اصلاح و توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل، بین شهرداری‌های محل شماره‌گذاری توزیع می‌گردد.
۸. توزیع کمک‌های مالی، یارانه، تسهیلات و اعتبارات مورد نیاز اجرای هر یک از اهداف این قانون به عهده دولت است.
۹. دولت مکلف است اعتبارات مورد نیاز اجرای اهداف این قانون را در بودجه‌های سنواتی سال‌های مورد نظر، به تفکیک در ردیف‌های خاص برای هر یک از اهداف این قانون مشخص نماید؛
۱۰. دولت مکلف است نظارت بر اجرای زمانبندی شده طرح‌ها و پروژه‌های مرتبط با اهداف این قانون را با راهکارهایی اعمال نماید که در آیین‌نامه‌های اجرایی مشخص خواهد شد، و هر شش ماه یک بار گزارش پیشرفت کار را به مجلس ارائه نماید؛
۱۱. دستگاه‌های مجری این قانون موظفند گزارش پیشرفت عملیات اجرایی طرح‌ها و پروژه‌های مرتبط با این قانون را در حیطه مسئولیت خود، براساس دستورالعملی که دولت ابلاغ می‌کند به دولت ارائه نمایند؛
۱۲. دستگاه‌های مجری اهداف این قانون با توجه به شرح وظایف قانونی دستگاه‌های اجرایی مربوط تعیین خواهد شد؛
۱۳. شرکت‌های بیمه‌گر موظفند متناسب با ارزیابی عملکرد دستگاه‌های مؤثر در کاهش حوادث و تلفات حمل و نقل درون شهری و برون شهری معادل پنجاه درصد (۵۰٪) صرفه‌جویی حاصل از عدم پرداخت خسارات را برای اصلاح فیزیکی مناطق حادثه‌خیز و تأمین و تجهیزات و کمک به هزینه‌های جاری و پرسنلی به دستگاه‌های مؤثر مذکور اختصاص دهند.
۱۴. دولت موظف است اقدامات بهسازی، نوسازی و جایگزین وسائط نقلیه سبک و سنگین برون شهری را به گونه‌ای انجام دهد که تا پایان سال ۱۳۹۰ وسائط نقلیه پرمصرف و غیراستاندارد از چرخه حمل و نقل خارج شوند؛
۱۵. دولت موظف است به گونه‌ای اقدام نماید که سهم حمل و نقل ریلی در جابجایی بار و مسافر و مصرف سوخت براساس جدول ۱ این قانون شود؛
۱۶. سیاست‌های بخش حمل و نقل درون شهری هدف‌گذاری شده در این قانون باید به گونه‌ای عملیاتی شود که سهم حمل و نقل عمومی کشور از اول سال ۱۳۹۱ در مجموع به میزان ۷۵ درصد سفرهای درون شهری را پوشش داده و سهم متوسط هر یک از بخش‌های حمل و نقل عمومی و مصرف سرانه بنزین براساس جدول ۲ حاصل گردد؛

۱۷. در صورتی که شهرداری‌های مراکز استان‌ها پس از تهیه توجیه فنی - اقتصادی - اجتماعی، پنجاه درصد (۵۰٪) هزینه احداث خطوط ریلی به شهرهای اقماری خود را تأمین نمایند، دولت با تأمین پنجاه درصد (۵۰٪) بقیه هزینه آن در اجرای پروژه‌های مربوطه کمک خواهد کرد؛
۱۸. مدیریت کلیه امور مرتبط با ساماندهی حمل‌ونقل بار و مسافر در محدوده شهرها برعهده شهرداری‌ها است. دولت موظف است با ساماندهی و ایجاد توقفگاه‌ها و پایانه‌های بار، مسافر و خودرو درون شهری، جاده‌ای و ریلی و تأمین زیرساخت‌های لازم، زمینه ارائه خدمات حمل‌ونقل بار را فراهم آورد؛
۱۹. اعتبارات سالانه مورد نیاز در دوره اجرایی این قانون در بخش درون شهری ۴۰,۰۰۰ میلیارد ریال و در بخش برون شهری ۶۰,۰۰۰ میلیارد ریال خواهد بود؛
۲۰. آئین نامه اجرایی این قانون حداکثر ۳ ماه پس از تصویب قانون با پیشنهاد مشترک وزارت راه و ترابری، وزارت کشور و سازمان مدیریت برنامه‌ریزی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید؛
۲۱. در دوره اجرائی این قانون، کلیه قوانین مغایر، قابل اجرا نخواهد بود.

جدول ۱. برون شهری

شرح	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰
سهم حمل و نقل ریلی در حمل کالا (درصد)	۷/۱	۱۴	۲۰	۲۵	۳۰
سهم حمل و نقل ریلی در حمل مسافر (درصد)	۳/۹	۸	۱۲	۱۶	۱۸
سهم سوخت گازوئیل در حمل کالا (لیتر-تن)	۰/۱۶	۰/۱۵	۰/۱۴	۰/۱۳۵	۰/۱۳

جدول ۲. درون شهری

شرح	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱
سهم حمل و نقل عمومی در حمل مسافر (درصد)	۴۳	۴۷	۵۲	۵۸	۶۵	۷۵
سهم اتوبوس، مدی‌بوس، مینی‌بوس (درصد)	۲۴	۳۰	۳۳	۳۶	۳۸	۴۰
سهم تاکسی و ون در حمل مسافر (درصد)	۱۳	۱۵	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
سهم حمل مسافر در شبکه مترو، قطار شهری، منوریل (درصد)	۱	۲	۴	۷	۱۱	۱۵
سهم مصرف سرانه بنزین (لیتر)	۱/۱	۱	۰/۹	۰/۸	۰/۷	۰/۶

ردیف	دستگاه‌های دعوت شده (برای اعزام نماینده)	اسامی نمایندگان حاضر در جلسه (از دستگاه مدعو)	سمت
۱	جناب آقای مهندس علی اکبر محرابیان مشاور محترم رئیس جمهور در پیگیری طرح‌های ویژه و نماینده ویژه رئیس جمهور و دبیر و مجری مصوبات هیأت نمایندگان ویژه	آقای سیدرضا فاطمی آقای امیر جعفرپور	مدیر برنامه‌ریزی ستاد تبصره ۱۳ ریاست جمهوری مدیر دفتر حمل و نقل (ستاد تبصره ۱۳ ریاست جمهوری)
۲	معاونت محترم امور حقوقی و مجلس شورای اسلامی	حضور نیافت	_____
۳	جناب آقای مهندس محمدرضا مجیدی معاونت محترم حقوقی و امور مجلس وزارت صنایع و معادن	حضور نیافت	_____
۴	جناب آقای مهندس محمدرضا نعمت‌زاده معاونت محترم وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی	آقای احمد سلیمانی خانم الهه اسدی آقای افشین مهدوی	رئیس امور مصرف پالایش و پخش (برنامه‌ریزی تلفیقی) کارشناس پالایش و پخش کارشناس پالایش و پخش
۵	حجت‌الاسلام والمسلمین محمد حسین موسی پور معاونت محترم حقوقی و امور مجلس وزارت کشور	حضور نیافت	_____
۶	جناب آقای مهندس سعیدنژاد مدیرعامل محترم شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی	آقای مسعود صمدی آقای سیدحسین موسوی‌نژاد	عضو هیأت مدیره راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران رئیس گروه مهندس خط (دفتر مهندسی راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران)
۷	جناب آقای مهندس محسن هاشمی ریاست محترم هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت متروی تهران	آقای محسن هاشمی آقای مجید سیادت موسوی	مدیرعامل شرکت متروی تهران دفتر توسعه متروی تهران
۸	شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل	آقای بیژن علیزاده‌ای آقای حسین تهرانی	سرپرست دفتر بودجه و برنامه‌ریزی عضو هیأت مدیره شرکت

ردیف	دستگاه‌های دعوت شده (برای اعزام نماینده)	اسامی نمایندگان حاضر در جلسه (از دستگاه مدعو)	سمت
۹	جناب آقای دکتر محمدقالیباف شهردار محترم تهران	آقای مسعود رنجیریان آقای محمد اسماعیلی	مدیرهماهنگی و برنامه‌ریزی (معاونت حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران) مشاور حقوقی (معاونت حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران)
۱۰	جناب آقای کامیار بیات ماکو مدیرعامل محترم شرکت قطار شهری کشور	حضور نیافت	_____
۱۱	جناب آقای حسین بیژنی مدیرعامل محترم شرکت واحد	آقای سیدحمیدرضا طباطبائی یک همراه	معاون فنی شرکت واحد تهران
۱۲	جناب آقای مهندس صادق افشار معاون محترم وزیر و رئیس سازمان توسعه زیربنای کشور	آقای سیدمحمد سمیعی کاشی	مشاور وزی رو معاون فنی شرکت ساخت
۱۳	جناب آقای مهندس امیرحسین صدیقی مدیرعامل محترم سازمان پایانه‌های مسافربری و پارکسوارهای شهرداری تهران	حضور نیافت	_____
۱۴	جناب آقای جواد صادقی مجد مدیرعامل محترم اتحادیه تاکسیرانی	آقای اکبر فلاح	معاون اتحادیه تاکسیرانی کشور
۱۵	مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	آقای محمدرضا محمدخانی آقای محمدحسن معادی رودسری آقای ذبیح‌الله... طلوعی آقای فریدون اسعدی	مدیر دفتر مطالعات زیربنایی معاون دفتر مطالعات زیربنایی مدیر گروه مطالعات راه و ترابری دفتر مطالعات زیربنایی کارشناس گروه انرژی (پایینی دستی نفت) دفتر مطالعات زیربنایی

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۸۲۰۹-۲

عنوان گزارش: اظهار نظر کارشناسی درباره: «لوايح توسعه حمل و نقل عمومي درون شهري و مديريت مصرف سوخت و مديريت مصرف سوخت در بخش حمل و نقل عمومي برون شهري» (گزارش دوم)

Report Title:

نام دفتر: مطالعات زیربنایی

تهیه و تدوین: محمدرضا محمدخانی با همکاری نمایندگان دستگاه‌های اجرائی و پژوهشی

مندرج در لیست پیوست

ناظر علمی: _____

متقاضی: کمیسیون عمران

واژه‌های کلیدی و معادل انگلیسی آن‌ها: _____

منابع و مآخذ تهیه گزارش:

۱. لایحه توسعه حمل و نقل عمومی درون شهری و مدیریت مصرف سوخت
۲. لایحه مدیریت مصرف سوخت در بخش حمل و نقل برون‌شهری
۳. قانون برنامه پنجساله چهارم توسعه
۴. قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت
۵. قانون حمایت از سامانه‌های حمل و نقل ریلی شهری و حومه

تاریخ انتشار: ۱۳۸۶/۳/۲۷